

Olimpiada Națională de Matematică

Etapa locală – 25 februarie 2023 –

Clasa a X-a

Barem de notare

1. a) Să se determine partea întreagă a numărului $\log_2 3 + \log_3 2$.

b) Să se compare numerele $\sqrt[3]{2} + \sqrt[3]{5}$ și $\sqrt[3]{3} + \sqrt[3]{4}$.

Soluție:

a) $\log_2 3 + \log_3 2 > 2\sqrt{\log_2 3 \cdot \log_3 2} = 2 \dots \dots \dots 2p$

Pe de altă parte $\log_2 3 + \log_3 2 < 2 + 1 = 3$, deci partea întreagă a numărului cerut este egală cu 2 $\dots \dots \dots 2p$

b) Vom arăta că $\sqrt[3]{2} + \sqrt[3]{5} < \sqrt[3]{3} + \sqrt[3]{4}$ care se mai scrie $\sqrt[3]{5} - \sqrt[3]{4} < \sqrt[3]{3} - \sqrt[3]{2}$, adică, în urma amplificării fiecărui membru cu conjugata, $\sqrt[3]{25} + \sqrt[3]{20} + \sqrt[3]{16} > \sqrt[3]{9} + \sqrt[3]{6} + \sqrt[3]{4}$, adevărat... $3p$

2. a) Să se determine $x > 0$ dacă $x^{\sqrt{x}} \leq (\sqrt{x})^x$.

b) Să se determine $x > 0$ dacă $x^{\lg 5} + 12^{\lg x} = 13^{\lg x}$.

Soluție:

a) dacă $x \in (0,1)$ obținem $\sqrt{x} \geq \frac{x}{2}$ cu mulțimea soluțiilor $S_1 = (0,1) \dots \dots \dots 2p$

Strada Victoriei nr.132-134

Tg-Jiu, cod 210234

Telefon: 0253-227177

Fax : 0253-224750

<http://isj.gj.edu.ro>, e-mail : isjgorj@yahoo.com, isjgj@utgjiu.ro

dacă $x > 1$ obținem $\sqrt{x} \leq \frac{x}{2}$ cu mulțimea soluțiilor $S_2 = [4, \infty)$. Cum $x = 1$ verifică deducem că mulțimea soluțiilor este $S = (0, 1] \cup [4, \infty)$ **2p**

b) Cum $x^{lg5} = 5^{lgx}$ ecuația devine $5^{lgx} + 12^{lgx} = 13^{lgx}$ **1p**

Notând $lgx = a$ obținem ecuația $5^a + 12^a = 13^a$ având soluția unică $a = 2$, de unde rezultă că $x = 100$ **2p**.

3. Se consideră funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = 2^x - 2^{-x}$.

a) Să se arate că f este inversabilă și să se determine inversa acesteia.

b) Să se determine x natural dacă $2^x - 2^{-x} = \log_2 \left(\frac{x + \sqrt{x^2 + 4}}{2} \right)$.

Soluție:

a) Fie $y \in \mathbb{R}$. Vom arăta că există unic $x \in \mathbb{R}$ astfel încât $f(x) = y$. Notând $2^x = a$ se ajunge la soluțiile $a_{1,2} = \frac{y \pm \sqrt{y^2 + 4}}{2}$. Cum $a > 0$ rămâne ca soluție $a = \frac{y + \sqrt{y^2 + 4}}{2}$ care conduce la unica soluție $x = \log_2 \left(\frac{y + \sqrt{y^2 + 4}}{2} \right)$. Așadar f este inversabilă și $f^{-1}(x) = \log_2 \left(\frac{x + \sqrt{x^2 + 4}}{2} \right)$ **3p**

b) Conform punctului a), ecuația devine $f(x) = f^{-1}(x)$, sau $f(f(x)) = x$. Observăm că funcția este strict crescătoare. Dacă $f(x) > x$, atunci $f(f(x)) > f(x) > x$, iar dacă $f(x) < x$, atunci $f(f(x)) < f(x) < x$. Așadar $f(x) = x$ **2p**
Cum x este natural avem inductiv că $2^x \geq x + 1$. Atunci $2^x = x + 2^{-x} \geq x + 1$, deci $2^{-x} \geq 1$ de unde se obține că $x = 0$, care verifică **2p**

4. Fie mulțimea $A = \{z \in \mathbb{C} / |z| \leq 1\}$.

a) Arătați că dacă $z \in A$ atunci $\frac{2z-i}{2+iz} \in A$.

b) Arătați că dacă $1 + z \in A$ și $1 + z^2 \in A$, atunci $z \in A$.

Soluție:

a) Dacă $z = a + bi$ obținem $\left| \frac{2z-i}{2+iz} \right| \leq 1 \Leftrightarrow \frac{|2a+(2b-1)i|}{|2-b+ai|} \leq 1 \Leftrightarrow 4a^2 + 4b^2 - 4b + 1 \leq 4 - 4b + b^2 + a^2 \Leftrightarrow a^2 + b^2 \leq 1 \Leftrightarrow |z| \leq 1$, adevărat... .. **4p**

b) Din $|1 + z| \leq 1$ rezultă prin ridicare la pătrat că $|1 + 2z + z^2| \leq 1$ **1p**

Avem $2 \geq |1 + 2z + z^2| + |1 + z^2| \geq |1 + 2z + z^2 - 1 - z^2| = 2|z|$, de unde $|z| \leq 1$ **2p**